

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 500/2023-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **maco – AUTOMOTO s. r. o.**, Zvolenská cesta 14, Banská Bystrica, IČO 44 454 953, zastúpenej advokátom JUDr. Michalom Vlkolinským, Námestie SNP 8, Zvolen, proti postupu Okresného súdu Prievidza v konaní sp. zn. 11C/33/2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 18. septembra 2023 domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Prievidza (ďalej len „okresný súd“) v konaní sp. zn. 11C/33/2021 (ďalej len „namietané konanie“). Navrhuje, aby ústavný súd okresnému súdu prikázal konať v namietanom konaní.
2. Podľa čl. XI bodu 4 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023 v znení jeho dodatku č. 2 z 27. septembra 2023 (ďalej len „rozvrh práce“) bola predmetná vec, pôvodne pridelená sudkyni spravodajkyni Jane Laššákovej, pridelená sudcovi spravodajcovi Ivanovi Fiačanovi, ktorý sa v súlade s čl. II bodom 3 rozvrhu práce stal členom druhého senátu ústavného súdu.
3. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou podanou na okresnom súde 7. októbra 2021 domáhala, aby okresný súd uložil žalovanej povinnosť zdržať sa neoprávnených zásahov do práva sťažovateľky užívať predmet nájmu – nehnuteľnosti špecifikované v žalobe.
4. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresný súd sťažovateľku vyzval na zaplatenie súdneho poplatku. Výzvu spolu s určenou lehotou na zaplatenie súdneho poplatku v sume 49,75 eur okresný súd doručil do elektronickej schránky právneho zástupcu sťažovateľky 27. októbra 2021.

5. Právny zástupca sťažovateľky elektronickým podaním 8. novembra 2021 okresnému súdu oznámil, že výška vyrubeného súdneho poplatku nie je správna (nebola znížená o 70 eur z dôvodu elektronického podania a suma nebola správne zaokrúhlená). Okresný súd prípisom, elektronicky doručeným právnenému zástupcovi 25. novembra 2021, reagoval tak, že výška vyrubeného súdneho poplatku je správna. Od momentu doručenia tohto oznámenia plynula sťažovateľke lehota 10 dní na zaplatenie súdneho poplatku, a táto uplynula 6. decembra 2021.
6. Následne vyšší súdny úradník uznesením č. k. 11C/33/2021-37 z 8. decembra 2021 (ďalej len „uznesenie vyššieho súdneho úradníka“) konanie z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku zastavil.
7. Pred uložením spisu do archívu bolo zistené, že sťažovateľka súdny poplatok v stanovenej výške uhradila 8. decembra 2021. Keďže bol súdny poplatok zaplatený po stanovenej lehote, okresný súd rozhodol uznesením zo 4. januára 2022 o jeho vrátení.
8. Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka sťažovateľka podala sťažnosť, o ktorej okresný súd rozhodol uznesením č. k. 11C/33/2021 z 24. februára 2022 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) tak, že sťažnosť zamietol.
9. V sťažnosti sťažovateľka namietala neúčinné doručenie výzvy na zaplatenie súdneho poplatku z dôvodu, že táto bola doručovaná do elektronickej schránky osobe totožnej s jej právnym zástupcom, avšak v postavení fyzickej osoby, a nie do elektronickej schránky advokáta.
10. Okresný súd tieto tvrdenia preskúmal a reagoval tak, že po vecnej ani procesnej stránke v postupe súdu nenašiel také chyby, pre ktoré by bolo potrebné uznesenie vyššieho súdneho úradníka zrušiť. Zdôraznil, že pôvodnú výzvu doručoval do elektronickej schránky právneho zástupcu, ktorá bola aktivovaná na doručovanie a ako jediná evidovaná v súdnom registri. Právny zástupca sťažovateľky komunikoval s okresným súdom prostredníctvom tejto elektronickej schránky (oznámenie o zlej výške súdneho poplatku), skutočnosť neúčinného doručovania nenamietal ani prostredníctvom návrhu na neúčinnosť doručovania ani iným spôsobom okresnému súdu neoznámil existenciu inej elektronickej schránky. Napriek skutočnosti, že súdny poplatok je splatný už podaním žaloby, v prípade sťažovateľky bola až dvakrát súdom určená dodatočná lehota na jeho zaplatenie.
11. Proti uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka dovolanie podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku, v ktorom predostrela argumenty totožné s tými, ktoré uviedla v sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka.
12. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením č. k. 9Cdo/124/2022 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“) dovolacie konanie zastavil z dôvodu funkčnej nepríslušnosti.
13. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti predovšetkým opätovne namieta neúčinné doručenie výzvy okresného súdu na zaplatenie súdneho poplatku. Porušenie základného práva na súdnu ochranu vníma v postupe okresného súdu, ktorým bolo konanie zastavené.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

14. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) postupom okresného súdu v namietanom konaní.

15. Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh na začatie konania okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 39 musí obsahovať aj dátum narodenia navrhovateľa, ak ide o fyzickú osobu, identifikačné číslo navrhovateľa, ak ide o právnickú osobu, bydlisko alebo sídlo navrhovateľa, označenie subjektu, proti ktorému návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

16. Podľa § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať a) označenie toho, kto podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody, b) označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva a slobody, c) označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí, d) konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

17. Podľa § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažovateľ k ústavnej sťažnosti musí pripojiť aj kópiu právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu, ktorým malo dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

18. Ústavný súd považuje za vhodné upriamiť pozornosť sťažovateľky na niektoré nedostatky vyplývajúce z ústavnej sťažnosti. Sťažovateľka k ústavnej sťažnosti pripojila splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom, v ktorom právne zastúpenie vymedzila na „*podanie ústavnej sťažnosti proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22. júna 2023, sp. zn. 9Cdo/124/2022*“. Toto uznesenie k ústavnej sťažnosti ako prílohu aj pripojila, avšak v petite požadovala vyslovenie porušenia základného práva výhradne postupom okresného súdu. Aj argumentácia vyplývajúca z obsahu ústavnej sťažnosti je namierená výhradne proti uzneseniam okresného súdu. Vo vzťahu k uzneseniu najvyššieho súdu argumentácia o porušení označeného práva úplne absentuje. Z uvedeného dôvodu do úvahy prichádza odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

19. Pokiaľ sťažovateľka namietala postup okresného súdu, je potrebné konštatovať, že k ústavnej sťažnosti nepriložila kópiu uznesenia okresného súdu. Ústavný súd však v záujme procesnej ekonomickej a s prihliadnutím na výsledok predbežného prerokovania sťažovateľku nevyzýval na odstránenie nedostatkov – či už doloženého splnomocnenia, upresnenia petitu alebo doloženia uznesenia okresného súdu.

20. Ústavný súd dohľadal uznesenie okresného súdu prostredníctvom verejne prístupnej databázy súdnych rozhodnutí Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a registra doložiek právoplatnosti a vykonateľnosti. Z doložky právoplatnosti a vykonateľnosti uznesenia okresného súdu vyplýva, že toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 10. marca 2022.

21. Podľa prvej vety § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

22. Podľa poslednej vety § 124 zákona o ústavnom súde ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

23. Hoci proti uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka mimoriadny opravný prostriedok, najvyšší súd dovolacie konanie pre nesplnenie procesných podmienok zastavil.

24. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, proti ktorému tento opravný prostriedok nie je prípustný, nemožno prihliadať na rozhodnutie najvyššieho súdu o jeho odmietnutí v súvislosti s plynutím dvojmesačnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 103/09, I. ÚS 49/02, I. ÚS 134/03, I. ÚS 209/03). Neprípustné dovolanie nemožno totiž z hľadiska čl. 127 ods. 1 ústavy považovať za účinný a dostupný právny prostriedok nápravy, ktorý je predpokladom (podmienkou) podania sťažnosti na ústavnom súde podľa tohto článku ústavy, a na jeho podanie nie je preto z hľadiska plynutia uvedenej lehoty na podanie sťažnosti na ústavnom súde možné prihliadať (IV. ÚS 163/2018, II. ÚS 442/2019, II. ÚS 502/2021). Uvedené východiská možno aplikovať aj v teraz prejednávanej veci sťažovateľky.

25. V prípade sťažovateľky nemožno hovoriť o riadnom vyčerpaní mimoriadneho opravného prostriedku, a preto nemožno lehotu na podanie ústavnej sťažnosti počítat' od momentu, keď bolo sťažovateľke doručené rozhodnutie najvyššieho súdu o tomto mimoriadnom opravnom prostriedku, ale od momentu, keď uznesenie okresného súdu (uznesenie o zamietnutí sťažnosti) nadobudlo právoplatnosť.

26. Sťažnosť sťažovateľky bola ústavnému súde doručená 18. septembra 2023, teda celkom zjavne po uplynutí lehoty dvoch mesiacov vo vzťahu k uzneseniu okresného súdu. Preto ústavný súd s prihliadnutím na sťažovateľkou vymedzený rozsah a dôvody ústavnej sťažnosti (§ 45 zákona o ústavnom súde) ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

27. Nad rámec uvedeného ústavný súd konštatuje, že obsah uznesenia okresného súdu ani obsah uznesenia najvyššieho súdu (k tomu pozri sp. zn. I. ÚS 446/2021) nesignalizuje nič, čo by odôvodňovalo prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie a následné vyslovenie porušenia základného práva na súdnu ochranu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. októbra 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu